Ушбу сонда:
2 ТИЙИННИ ТЕЖАБ, МИЛЛИОННИ БОЙ БЕРИШЯПТИ
3 ИНДОНЕЗИЯ: ШАРҚИЙ ТИМОР МОЖАРОСИ
4 ОНА МЕҲРИ

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ
ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ — FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ
1999 йил 12 феврал, жума №22 (669)
СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ИСЛОМ КАРИМОВ: БИЗ ТЕНГЛИК АСОСИДАГИ ҲАМКОРЛИК ТАРАФДОРИМИЗ

11 феврал куни Дўрмон қароргоҳида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва Россия Федерацияси Федерал мажлиси Федерация Кенгашининг раиси Егор Строевнинг учрашуви бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон Республикаси ва Россия Федерацияси ўртасида кенг миқёсли ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш, икки мамлакатнинг парламентлариаро алоқаларини ривожлантириш ҳамда томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Айни пайтда қароргоҳнинг музокаралар залида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ўткир Султонов Россия Федерацияси расмий делегацияси аъзолари билан учрашди. Россия Федерацияси расмий делегацияси таркибида мамлакатнинг Орлов, Курган, Воронеж, Иваново, Калуга, Тюмен, Иркутск, Омск вилоятлари раҳбарлари бор эди. Учрашувда мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий алоқаларни ривожлантириш, ҳудудлараро товар айирбошлаш ҳажмларини ошириш билан боғлиқ масалалар музокараларнинг бош мавзуси бўлди.

Таъкидлаш жоизки, Россияда Ўзбекистоннинг пахтасига, полиз, мева-сабзавот ва бошқа маҳсулотларига эҳтиёж катта. Шу сингари Россия билан изчил иқтисодий ҳамкорликдан, шубҳасиз, мамлакатимиз ҳам наф топади. Учрашувда ҳудудлар, хўжалик субъектлараро алоқалари ривожланиб бораётгани қайд этилиши баробарида, бундай муносабатлар кўламини янада кенгайтириш ҳар икки томон манфаатларига бирдек хизмат қилиши таъкидланди.

Шундан сўнг қароргоҳнинг музокаралар залида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Россия Федерацияси Федерал мажлиси расмий делегацияси аъзолари билан учрашуви бўлиб ўтди. Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон, Россия ва минтақада кечаётган воқеа-ҳодисалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини баён этар экан, Егор Строев билан учрашувда бу муаммолар юзасидан қарашлар муштарак эканини аён бўлганини қайд этди.

Мамлакатимиз раҳбари Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги борасида кечаётган гап-сўзлар хусусида ҳам алоҳида тўхталиб, бу тузилма аввалбошданоқ пухта замин асосига қурилмаганини қайд этди. Агар МДҲ иқтисодий замин асосида барпо этилганида эди, бугун унинг натижаси бошқача бўлур эди, деди жумладан Ислом Каримов. Пухта ўйланмай, ишланмай туриб юзлаб қарорлар қабул қилинди, бироқ улар амалий натижа бермади. Кейинги пайтларда шундай аҳвол юзага келди: марҳамат, ким хоҳласа ҳужжатга имзо чексин. Ахир буни қандай баҳолаш керак? Ҳамдўстликни фақат тенгликка асосланган иқтисодий манфаатгина мустаҳкамлай олиши мумкин. Масалан, 1994 йили имзоланган эркин савдо ҳудуди тўғрисидаги ҳужжат ҳалигача иш бераётгани йўқ. Бу ҳақда ўйлаш ўрнига қандайдир ҳаво ҳужуми мудофааси, аллақандай блоклар, сиёсий тузилмалар ташкил этиш ва шунга ўхшаш беҳуда саъй-ҳаракатларга ўралашиб қолинмоқда. Биз бир-биримиз билан янада яқинлашишга сираям қарши эмасмиз, деди Ислом Каримов.

Интеграция ҳақидаги баландпарвоз гапларни байроқ қилаётганлар, асосан, ўз мамлакатларида иқтисодий, молиявий ва бошқа қийинчиликларни бошдан кечираётганлар эканини унутмаслик керак.

Улар ўзининг келажагини кўра олмаётгани учун шунчаки тилдагина интеграция тарафдори сифатида чиқишаётир. Биз ҳақиқий, яъни тенглик асосидаги интеграция тарафдоримиз. Шунчаки шиорбозликлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаб бўлмайди.

Ислом Каримов Ўзбекистон Россия билан ҳам ҳар икки томон манфаатига тенг хизмат қиладиган интеграция тарафдори эканини алоҳида таъкидлади. Давлатимиз раҳбари шу ҳақдаги фикрларини давом эттириб, агар том маънодаги иқтисодий интеграцияни барпо этишни хоҳлар эканмиз, пухта ўйланмаган транспорт, божхона тарифларию олдинга қараб ҳаракат қилишга халақит бераётган бошқа тўсиқларни бирга бартараф этиш лозимлигини айтди.

Егор Строев Ўзбекистон заминида кечган учрашувлардан қониқиш ҳосил қилганини айтиб, Ислом Каримов билан бўлган мулоқотлари унга улкан мамнуният бахш этганини алоҳида таъкидлади. Егор Строев собиқ иттифоқ республикалари орасида фақат Ўзбекистон 1990 йилги ишлаб чиқариш ҳажми кўрсаткичларини сақлаб қололган, бозор муносабатларига ўтиш жараёнида давлатнинг ислоҳотчилик ролидан воз кечмаган, ислом фундаментализмига қарши курашда қатъий ва изчиллик кўрсатаётган ягона мамлакат эканини айтди.

Шундан сўнг, Россия Федерацияси Федерал мажлиси Федерация Кенгашининг раиси Егор Строев раҳбарлигидаги ушбу мамлакат делегацияси аъзолари мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида Ўзбекистон Миллий боғига ташриф буюрди. Меҳмонлар улуғ мутафаккир ва давлат арбоби, шеърият мулкининг султони Алишер Навоий ҳайкали пойига гул қўйдилар.

Егор Строев бошчилигидаги делегация аъзолари мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига ташриф буюрди. Меҳмонлар мамлакатимиз парламентининг муҳташам биносини кўздан кечириб, Олий Мажлис фаолияти билан танишди.

Меҳмонлар Олий Мажлис раиси Э.Халилов, парламент фракцияларининг раҳбарлари ҳамда қўмита раислари билан учрашди. Учрашув чоғида парламентлараро алоқаларни янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар суҳбатнинг бош мавзуи бўлди.

Ислом Каримов ва Егор Строев пойтахт марказидаги Ўзбекистон академик рус драма театрига ҳам ташриф буюрди. Меҳмонлар театр жамоаси билан учрашиб, санъаткорлар фаолияти хусусида суҳбатлашдилар. Ислом Каримов санъаткорларни маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш билан бир қаторда, уларга ўз иқтидорини рўёбга чиқариш учун имконият яратиб бериш ҳам жуда муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Е.Строев Ўзбекистонда маданият ва санъат аҳлига давлат томонидан алоҳида эътибор қаратилаётганига гувоҳ бўлганини қайд этди.

Шу билан Россия Федерацияси Федерал мажлисининг Федерация Кенгаши раиси Егор Строев раҳбарлигидаги делегациянинг Ўзбекистонга ташрифи ниҳоясига етди. Меҳмонлар шу куни Тошкентдан жўнаб кетдилар.

Шуҳрат УМИРОВ,
Мусулмон НОМОЗОВ.
(ЎзА)

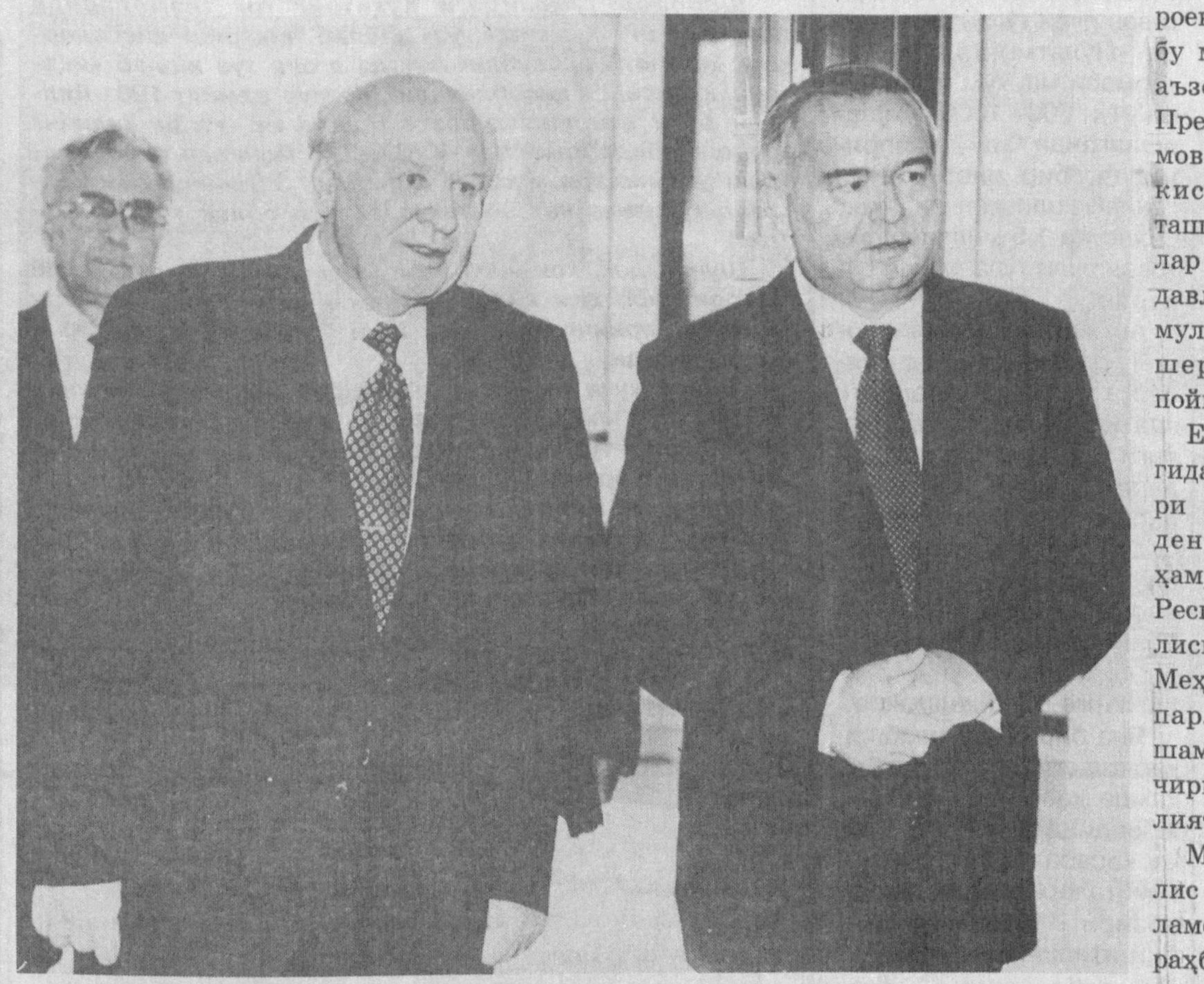

А. ТЎРАЕВ олган сурат.

ПРЕЗИДЕНТ КИТОБИ ЎРГАНИЛМОҚДА

Республика «Маънавият ва маърифат» маркази Самарқанд вилоят бўлими Президентимиз Ислом Каримовнинг «Маънавий юксалиш йўлида» китобини ўрганишга бағишланган йиғилиш ўтказди. Ўзбекистон Фанлар Академияси Самарқанд бўлимида бўлиб ўтган бу тадбирда сўзга чиққанлар юртбошимиз мазкур китобида маънавий-маърифий ишларни юксалтириш тараққиётимизнинг таъминловчи асосий омилларидан бири эканлиги асослаб берилганлигини таъкидладилар. Мазкур китоб соҳа ходимлари учун ҳам назарий, ҳам амалий аҳамиятга эга бўлган муҳим қўлланма эканлигига алоҳида эътибор қаратилди.

Йиғилишда Президентимизнинг «Туркистон» газетаси мухбири саволларига жавоблари юзасидан ҳам фикр-мулоҳаза билдирилди.

ЎзА.

Фармон ва ижро

ОБОД МАҲАЛЛА

«Жўйбори» маҳалла фуқаролар йиғини Бухоро шаҳридаги энг йирик аҳоли масканларидан бири. Бу ерда 6700 нафардан зиёд фуқаро истиқомат қилади.

Маҳалла фуқаролар йиғини раиси Карим ака Ҳасановни идорасида кам учратасиз. У маҳалласига оид турли муаммоларни ҳал қилиш учун идорама-идора юриш, пенсионерлар, ногиронлар, эҳтиёжманд оилалар ҳолидан тез-тез хабар олиш билан кунни кеч қилади. Кечқурун ҳам аллавақтгача Карим аканинг иш хонасида чироқ ёниб туради. Ҳузурига келган ҳар бир маҳалладоши билан дилдан суҳбатлашади. Кимдир тўй қилмоқчи, яна биров моддий ёрдам сўраб, бошқаси уйидаги нохушликлардан арз қилиб келади.

Ўтган йил натижаларига кўра «Жўйбори» маҳалласи Бухоро шаҳридаги энг обод маҳаллалардан бири сифатида қайд этилди. Бу бежиз эмас. Ҳашар йўли билан маҳаллада 10 миллион сўмликдан зиёд қурилиш ишлари бажарилди. Тўртта сартарошхона, иккита новвойхона, гўшт, сабзавот дўконлари қурилди, йўл ёқаларига 6,5 минг туп мевали ва манзарали кўчат ўтқазилди.

— Бултур маҳалламизда яшовчи 220 нафар кам таъминланган оилаларга 1 миллион сўмликдан кўпроқ моддий ёрдам кўрсатдик,- дейди Карим ака Ҳасанов. - Президентимизнинг «Аҳолини аниқ йўналтирилган ижтимоий мадад билан таъминлашда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ролини ошириш тўғрисида»ги Фармонлари чиққач, ишимиз кўлами янада кенгайди. Хонадонма-хонадон юриб, пенсионерлар, ногиронлар, 16 ёшгача фарзандли бўлган оилалар рўйхатини қайта туздик. Янги рўйхат бўйича фақатгина январь ойида кам таъминланган оилаларга 112 минг 350 сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди.

Муҳим дастуриламал

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг «Туркистон» газетаси мухбирининг саволларига жавоблари Қашқадарё вилоятидаги меҳнат жамоалари, ўқув муассасалари, мактабларда катта қизиқиш билан ўрганилмоқда.

Вилоят ҳокимлигида бўлиб ўтган мулоқот ҳам ана шу мавзуга бағишланди. Унда сўзга чиққанлар юртбошимизнинг неча минг йиллик тарихга эга бўлган миллий қадриятларимиз ва маънавиятимизни янада юксалтириш, мамлакатимиз буюк келажакка эришишда бунёдкор куч бўлган ёшларни камол топтириш, Ватанимиз истиқболи ҳақида баён этган қоида ва хулосалари юртимизнинг барча фуқаролари, айниқса ёшлар учун муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қилишини таъкидладилар.

Ижтимоий мададни яхшилашга эътибор

Бухорода мамлакатимиз Президентининг «Аҳолини аниқ йўналтирилган ижтимоий мадад билан таъминлашда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ролини ошириш тўғрисида»ги Фармонини ҳаётга изчил татбиқ этиш масалаларига бағишланган семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Унда вилоятдаги барча фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари раислари, шаҳар ва туман ҳокимликлари ўринбосарлари, ижтимоий таъминот, меҳнат, бандлик ва аҳолини ижтимоий ҳимоялаш тизимлари раҳбарлари, ҳуқуқ-тартибот, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Кенгашда аҳолини, айниқса, кўп болали ва кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоялашни яхшилашда фуқаролар йиғинлари ва бошқа жамоат идоралари ҳамкорлигини янада кучайтириш, маҳаллаларда тадбиркорликни ривожлантириш, ер масалаларини ҳал қилишда фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг иштироки, аҳоли истиқомат жойларида санитария назоратини кучайтириш каби мавзулардаги маърузалар тингланди. Бу борада тўпланган тажриба ўртоқлашилди.

Хабарларда ҳаёт нафаси

МАКТАБГА ТУҲФА

Хоразм вилояти Урганч туманидаги Мунис Хоразмий номидаги жамоа хўжалиги яхши ташаббус кўрсатди. Хўжалик бошқаруви қарорига кўра, ўтган йилда олинган фойдадан бир ярим миллион сўмдан ортиқроқ маблағ Чалиш қишлоғидаги «Дўстлик» мактаби эҳтиёжи учун ажратилди. Бу ташаббусни хўжаликнинг барча аъзоси қўллаб-қувватлади.

Мактаб бу маблағга иккита компьютер, шунингдек камхарж оилаларнинг фарзандлари учун дарслик ва ўқув қуроллари сотиб олди. Бундан ташқари, хўжаликнинг қурувчилар бригадаси мактабда компьютер синфи очилган бинони таъмирлаб берди.

«ДЭВИС КУБОГИ» ТУРНИРИ - ТОШКЕНТДА

«Дэвис кубоги»нинг юз йиллиги нишонланадиган жорий йилда ўзбекистонлик теннисчилар шу нуфузли халқаро турнир доирасида 12 февралдан 14 февралга қадар Тошкентдаги «Юнусобод» теннис кортларида Покистондан келган катта ракетка усталари билан куч синашадилар.

Тошкентда бўлиб ўтган матбуот анжуманида бу мусобақада Ўзбекистондан Олег Огородов, Дмитрий Томашевич, Вадим Куценко ва Темур Ғаниев (команда капитани) дан иборат команда иштирок этиши маълум қилинди.

Покистон командаси Азим Шафиқ, Оқил Хон, Айсам ул Ҳақ Қуреший ва Муҳаммад Холиқдан иборат.

Дастлабки мусобақада Олег Огородов Муҳаммад Холиқ билан куч синашади.

(ЎзА).

НАВОИЙХОНЛИК

Айни кунларда улуғ шоир таваллудининг 558 йиллиги муносабати билан навоийхонлик кечалари бўлиб ўтмоқда. Тошкент шаҳар Акмал Икромов туманидаги Ойдин Собирова номли 106-мактабда ўтказилган тадбир шеърият байрамига айланиб кетди. Ўқувчилар Навоий ҳаёти ва ижодига доир саҳна кўринишларини намойиш этдилар. Ғазал мулкининг ноёб дурдоналари ўқилди. Мактаб қошидаги рус дастилини жиҳозлари чиқишлари дилрабо бўлиб кўпчиликни мароқли кечага айлантирди. Мактабнинг она тили ва адабиёт ўқитувчиси Малика Расулова раҳбарлигида ташкил этилган мазкур кечада барча ўқитувчилар, маъмурият, ўқувчилар, ота-оналар, Республика «Оила» маркази маънавият бўлими бош мутахассиси Саодат Муҳамедова ва бошқалар иштирок этдилар.

Хуллас, Алишер Навоий таълимидаги умумбашарий ғоялар кенг тараннум этилди.

Ирода ХОЖИКУЛОВА.

Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда?

АЛЛО, ТЕЛЕФОНИНГИЗ ИШЛАЯПТИМИ?

Коммуникация тизими тобора ривожланиб бораётган, турмушимизга уяли телефон, пейджер, факс техникалари кенг кўламда кириб келаётган бир вақтда оддий телефон аппаратига эгалик қилиш ортиқча нуфуз ҳисобланмай қолди. Лекин шунга қарамай бугунги кунда телефонсиз ҳаётни тасаввур этиш мумкин эмас. Хўш, телефон тармоқларимиз талабгорлар - бошқача айтганда истеъмолчилар талаби даражасида ишлаяптими?

— Турмуш ўртоғим Иккинчи жаҳон уруши ногирони, ҳозир анча бетоб бўлиб қолган, - дейди Шимолий Олмазор даҳаси О.Бобохонов кўчасидаги 24 уй 12 хонадонда истиқомат қилувчи Муталова. - Оилада икки қария яшаймиз, фарзандларим билан тез-тез хабарлашиб туришим учун менга телефон ниҳоятда зарур. Лекин ундан кўпинча етарли даражада фойдаланолмаймиз.

— Бизнинг телефонга тушуниб бўлмайди. Қачон қараманг бегона шахсларнинг суҳбатлашаётганини эшитиб турамиз. - Шикоят қилади 5 Қуйлиқ даҳаси, 26 уй 81 хонадонида яшовчи Фатхуллаева.

Бундай эътирозларни кўплаб эшитиш мумкин. Тўғри-да, не умидлар билан хонадонингизга алоқа воситасини ўрнатсангиз, ҳар ойда унинг пулини тўлаб турсангиз-у энг керакли дақиқаларда телефон хизматини ўтамаса кимга ёқади! Шундай ҳоллар учрайдики, хонадонингизга қўнғироқ қилиб, тамоман бегона шахсларни чақириб беришни сўрашади. Мазкур телефон рақами фақат сизга тегишли эканлигини эса минг бора тушунтириб исботлай олмайсиз.

Бир қарашда тараққиётнинг бугунги босқичида телефон тармоғи истеъмолчилар орасида ҳеч қандай муаммо туғдирмаслиги керак. Техника-технология, космик алоқалар юртимизда бошқа давлатларникидан кам бўлмаган даражада ривожланиб бораяпти. Ахборот узатишнинг энг зўр ютуқларидан омилкорлик билан фойдаланаётган бир пайтимизда нима учун телефон алоқа тармоғининг хизматидан баъзи ерларда қониқиш ҳосил қилинмаяпти?

Мазкур саволга жавоб топиш мақсадида Тошкент шаҳар телефон тармоғи очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти Собир Раҳимов филиалига ташриф буюрамиз. Идорада иш қизғин. Директор Марифжон Дадабоевни қизғин паллада учратдик. Алоқа тармоғининг сифатли хизмати ҳақидаги саволимизни эшитгач, директор шундай деди:

— Албатта, телефон тармоқларини бугунги кунда талаб даражасида ишлаяпти дейиш қийин. Соҳамизда кўпгина қийинчиликлар мавжуд. Уларнинг энг асосийси АТСларнинг эскилигидир. Хусусан, 48-АТС 1973 йилда, 46-АТС эса 1972 йилда ишга тушган. Бу тармоқлардаги алоқа қисмлари, кабеллар аллақачон ўз хизмат муддатини ўтаб бўлган. Уларни янгилаш юзасидан тадбирлар амалга оширилаяпти.

Тармоқнинг Собир Раҳимов бўлимида телефон олиш учун ариза берганларнинг сони 4500 кишини ташкил этади. 41-47 ва 144 АТСлар бўйича тушган аризаларнинг деярли ҳаммаси шу йилнинг ўзида қондирилади. Бошқа АТСларда узоқ вақтдан буён навбатда турганларнинг талаби ҳам қисман қондирилиши бўйича иш режасидан ўрин олган. Яқин кунларда Чиғатой Ўктепаси маҳалласидаги 120 та хонадонда ҳам алоқа воситаси ишга туширилиши мўлжалланаётир. Шаҳар аҳолиси хонадонларини телефонлаштириш ишлари тўхтовсиз жараёнда. Масалан, Қорасарой кўчасидаги 1,2,3 ва 6 сонли кўп қаватли уйларда истиқомат қилаётган 260 нафар фуқаронинг уйларини алоқа воситаси билан таъминлаш учун шаҳар телефон тармоғи ҳиссадорлик жамияти янги кабель ва бошқа жиҳозларни ажратиб берди.

Шунингдек, шаҳар телефон тармоғини ислоҳ қилишда эски тизимдан воз кечган ҳолда тармоқларни етти рақамли тизимга ўтказиш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Бу янгича тизим ҳам телефон тармоқлари соҳасидаги қийинчиликларга маълум даражада барҳам беради. Албатта айрим ходимларнинг уқувсизлиги, масъулиятсизлиги тараққиётга тўғаноқ бўляпти.

Юқорида айтганимиздек, алоқа воситаларисиз, тезкор ахборот узатувчи техникасиз бугунги кунимизни тасаввур қилиш қийин. Шунинг учун бу тармоқнинг рисоладагидек иш - бошқариши ҳамма баб-баравар эҳтиёж сезади. Ўйлаймизки, бу муаммолар яқин келажакда ижобий натижасини топади ҳамда абонентларнинг талабларига тўлиқ жавоб берадиган даражада ишлай бошлайди.

Нодир АЛИМОВ,
«Ишонч» махсус мухбири.

Меҳнат хавфсизлиги: муаммо кўндаланг қўйилади

ТИЙИННИ ТЕЖАБ, МИЛЛИОННИ БОЙ БЕРИШЯПТИ

Мустақил Ўзбекистонимизда ҳар бир инсон чинакам ғамхўрлик билан қуршаб олинган. Чунончи 1993 йилнинг 6 май куни республикамиз Олий Мажлиси томонидан Меҳнатни муҳофаза қилиш ҳақидаги қонуннинг қабул қилиниши ҳам фикримизни тасдиқлаб турибди. Хўш, шундай экан, Ўзбекистон касаба уюшмалари ва уларнинг жойлардаги тизимлари меҳнатни муҳофаза қилиш, фуқароларнинг ишлашлари учун қулай шароитлар яратиб бериш борасида қандай тадбирларни амалга оширмоқдалар-у ва қандай муаммоларга дуч келмоқдалар?

Маълумки, биз ишлаб чиқаришни ривожлантиришга катта маблағ сарфласагу, лекин меҳнат кишиси ҳақида етарли даражада ғамхўрлик кўрсатмасак, бу яхши натижа бериши қийин. Шу боисдан ҳам бу масалалар диққат марказимизда турибди. Масалан, биз хотин-қизларни ҳамда ўспиринларни ишлаши тақиқланган касблар рўйхатини тузиб чиқдик. Шу билан бирга, оғир юк кўтариш меъёрларини аниқладик. Мабодо ишловчи ўз иш жойида жароҳатланган бўлса, унга етказилган зарарни ундириб бериш тўғрисидаги янги қоида тасдиқланди.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, айрим корхоналар ички имкониятлардан келиб чиқиб, ишчи-хизматчиларга кўнгилдагидек шароит яратиб қўйганлар. Тошкент шаҳридаги «Мебель» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти, Жиззах шаҳридаги «Пластмасс» заводи, Қорақалпоғистон Республикасидаги «Элтекс» ҳиссадорлик жамияти, Чирчиқ шаҳридаги трансформатор заводи, Тошкент вилоятидаги 2503-автокорхона, Наманган кимё заводи, «Самарқандагроқурилиш» ҳамда «Хоразмагроқурилиш» трестлари шулар жумласидандир. Мазкур корхоналарнинг раҳбарлари касаба уюшма қўмиталари раислари билан ҳамкорликда меҳнаткашларга яхши шароит яратибгина қолмай, қатор ижтимоий масалаларни ҳам оқилона ҳал этишнинг уддасидан чиқмоқдалар.

Лекин афсуски, молиявий қийинчиликларни рўкач қилиб, бу муҳим масалага лоқайдлик билан қараётган корхоналар раҳбарлари ҳам бор. Булар қаторига «Хўжайлинон», «Ўзбиофарм», 2-автобус саройларини киритиш мумкин. Шу билан бирга, ҳавонинг бузилиши, чангланиши, шовқин миқдорининг ошиши, кўмир, нефткимё, ёғ-мой, тўқимачилик ва енгил саноат, тоғкон металлургия саноати, саноат қурилиши материаллари ва бошқа тармоқларга қарашли кўпгина корхоналарда ҳам учраб турибди.

Қишлоқ хўжалигида ва асосан хотин - қизлар кўп ишлайдиган жойларда аҳвол бу борадаги ишларни янада яхшилашни тақозо этади. Айниқса, чорвачиликда ҳали кўп иш қилишимиз керак. Чунки, қиш пайтларида молхоналар совуқ, елвизак, ҳавонинг намлиги эса юқори. Кўп жойларда тиббий-маиший хоналар етишмайди. Вентиляция тармоқлари яхши ишламаслиги оқибатида юқумли касалликлар билан касалланиш ҳолатларига йўл қўйилмоқда. Қишлоқ хўжалигида қўлланиладиган заҳарли кимёвий дорилар ҳамда ўғитларни қўлланиш тартибининг бузилиши сабабли, атроф муҳит булғанмоқда. Келгусида бундай кўнгилсизликларга барҳам бериш мақсадида касаба уюшмалари қўмиталари ва кенгашлари техник меҳнат нозирлари, меҳнат вазирлиги, Табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси, Республика санитария ва эпидемиология станцияси, жойлардаги маҳаллий органлар билан бевосита ҳамкорликда ишлаб, қоида бузилишлари олдини олишга ҳаракат қиляпмиз.

Яна бир нарсани таъкидлаш лозимки, меҳнаткашлар соғлиқларини муҳофаза этишда, уларни тиббий-маиший хоналар, махсус кийим-бош, пойабзал ва бошқа шахсий ҳимоя воситалари билан таъминлаш масаласи ҳам алоҳида ўрин тутади. Айни пайтда амалдаги қонунга биноан ҳар бир корхона матони сотиб олиб, махсус кийим-бошни ўзларида тиктиришлари ёинки, бу ишни йўлга қўйган корхонага буюртма беришлари мумкин.

Республикамизда меҳнаткашларнинг меҳнат муҳофазаси борасидаги манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан ҳуқуқий асос яратилган. Касаба уюшмалари меҳнат техник нозирлиги таркибида 124 нафар мутахассис фаолият кўрсатмоқда. Маълумотларга кўра, уларнинг меҳнат техник нозирлиги сайъи-ҳаракати билан турли мулк шаклларидаги 6 мингга яқин корхонада текшириш олиб борилди. Натижада иш жойларида 75 мингга яқин меҳнат хавфсизлигининг бузилиш ҳолатлари аниқланди. 113 та ишлаб чиқариш корхонаси, 623 цех ҳамда участка, 370 та қурилма ва машина механизмлари фаолияти тўхтатилиб қўйилди. 1500 раҳбарга жарима солиниб, 245 нафар киши ишлаб турган лавозимидан четлатилди.

Ишлаб чиқариш қоидаси қўпол равишда бузилган ва меҳнаткашларнинг тан жароҳатлари олишларига сабаб бўлган 372 та иш айбдорларининг жиноий жавобгарлиги масаласини кўриб чиқиш учун ҳуқуқий органларга жўнатилди. 84 иш бўйича эса суд ҳукми чиқарилди.

Биз мана шу иллатнинг илдизини бошқа ёқдан излашимиз зарур. Чунки, айрим вазирликлар, бирлашмалар ҳамда ҳиссадорлик жамиятлари ва улар тасарруфидаги корхоналарда гўё тежамкорлик қилаётгандек меҳнатни муҳофаза этиш ҳамда техника хавфсизлиги ходимлари сонини қисқартиришга киришиб кетишди. Биргина мисол. 1996 йили республикамизда меҳнат муҳофазаси учун бир кишига 166,4 сўм сарфланган бўлса, Қорақалпоғистон Республикасида, Жиззах, Хоразм вилоятларида, «Ўзбекбирлашув» ва бошқа ташкилотларда бу кўрсаткич ўртача 44-98 сўмни ташкил этган. «Қундуз» ҳиссадорлик жамияти, «Ўзбекбирлашув»нинг савдо мосламалари заводи, «Усто» жамоа корхонаси, «Хоразмқурилиш» ҳиссадорлик жамиятига қарашли уйсозлик комбинатида, «Ўзгариш» қурилиш материаллари комбинатида эса ишчи хизматчиларнинг меҳнатини муҳофазалаш учун бирор сўм ҳам сарфланмаган. Ўз-ўзидан бир савол туғилади. Мазкур корхоналар касаба уюшма қўмиталарининг раислари қаерга қарашмоқда? Нега улар хўжалик раҳбарларидан меҳнатни муҳофаза этиш, техника хавфсизлиги меъёрларига риоя қилинишини қаттиқ туриб сўрашмайди?

Шу ўринда бир нарсани алоҳида таъкидлаш ўринлидир.

Чунончи, айрим корхоналарга меҳнат ногиронига етказилган зарар учун тўланадига товон пули қимматга тушмоқда. Масалан, бир йил давомида «Тоштўқимачилик» ҳиссадорлик жамияти шу мақсад учун 3,1 миллион сўм, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси эса 7,4 миллион сўм сарфлаган. Тошкентдаги «Пўлатмонтаж» бошқармасида эса ишлаб чиқаришда ҳалок бўлган ишчининг оиласига 1,5 миллион сўм товон пули тўланган. Агарда «Пўлатмонтаж» бошқармаси марҳум ишчи ўрни учун 800—1000 сўм сарфлаганда эди, назаримизда, бир инсон ҳаёти сақлаб қолинган ва унинг оиласига 1,5 миллион сўм товон пули тўланмаган бўларди.

Айтмоқчи бўлган асосий гапимиз: меҳнаткашларга қулай иш шароити яратиш, техника хавфсизлиги учун корхона раҳбарлари маблағни аямасликлари зарур. Лекин ҳаётда баъзида бунинг тескариси кузатилмоқда. Чунки, айрим корхона раҳбарларининг оғиррoқ гапирганда баҳиллиги хунук оқибатларга олиб келмоқда.

Яна бир гап: ишлаб чиқаришдаги жароҳатланиш ҳамда касб касаллигининг олдини олиш учун барча касаба уюшма вилоят қўмиталари меҳнат техник нозири лавозимини жорий этишлари лозим.

Ғайрат ҒАФФОРОВ, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши Меҳнатни муҳофаза қилиш ва экология муаммолари бўлими мудири.

«Хўжаиконтуз» корхонасида

Шеробод туманидаги Кўҳитонг тоғ тизмаларида жойлашган «Хўжаиконтуз» ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамияти республикамизда ягона туз ишлаб чиқариш корхонаси ҳисобланади. Мазкур жамият 1981 йилдан буён фаолият кўрсата бошлаган. Ўтган йилнинг апрель ойида жамиятга ЮНЕСКО томонидан тузни йодлаш ускуналари етказиб берилди. Эндиликда бу корхона тўлиғича чет эл технологияси билан таъминланган.

Шунингдек, кон ишчилари учун меҳнат ва дам олиш шароитлари ҳам кўнгилдагидек йўлга қўйилган. Ўтган йилда уларнинг ойлик иш ҳақи ўртача 11 минг сўмни ташкил этди.

Жамоа кучи билан ҳар йили 500 минг тонна техник туз ва 100 минг тонна ош тузи ишлаб чиқарилмоқда. «Хўжаикон» туз ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамияти тузилган шартномалар асосида Россия, Туркманистон, Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистон давлатларига ош тузи ва техник туз етказиб бермоқда.

Суратларда: 1. туз карери мастери Жўрабой Элмуродов, карер бошлиғи Камол Файзиев ва муҳандис Саодат Қорақулов ўзаро суҳбатлашишмоқда. 2. Корхонанинг умумий кўриниши.

Искандар ХЎЖАЕВ (ЎзА) олган суратлар.

Истиқлол берган имкон

ХОРИЖ САРМОЯСИ АСОСИДА

Жиззах вилоятида чет эл инвестициясини жалб қилиш, янги технологияларни олиб келиш борасида бир мунча ишлар амалга оширилмоқда. Уларнинг самараси ўлароқ хорижий давлатларнинг илғор фирмалари билан ҳамкорликда қўшма корхоналар бунёд этилмоқда.

Мана шундай корхоналардан бири Жиззах аккумулятор заводидир. Завод Американинг «Эксайд» фирмаси билан шартнома тузишга муваффақ бўлди. Шартнома боис завод қошида қўрғошинли аккумуляторлар ишлаб чиқарувчи қўшма корхона ташкил этилиб, лойиҳалаш ишлари амалга оширилди. Айни кунларда корхонада реконструкция ишлари тугалланди.

Эндиликда Америкадан янги замонавий технологиялар келтириб ўрнатилмоқда. Корхона ишга тушгач, йилига 1000 дона автомобил аккумуляторлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Шунингдек, вилоятда жорий йилнинг дастлабки ойларида чет эл технологияси асосида Бахмал маъданли сув ишлаб чиқариш линияси, «Жиззах тери» ишлаб чиқариш фирмасининг терини қайта ишлаш корхонаси, волластанит ишлаб чиқарувчи Қўйтош волластанит корхонаси ишга тушди ва ўзининг дастлабки маҳсулотларини бера бошлади.

Шуни таъкидлаш жоизки, Дўстлик туманида амалга оширилаётган ишлар бугунги кунда республикамизда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг ривожига ўзига хос улуш бўлиб қўшилмоқда. Яқин кунлар ичида туманда фаолият кўрсатаётган «Эл-Эрк-Нур» фирмаси Франциянинг «Дел-Планк» компанияси билан ҳамкорликда ўсимлик ёғи ишлаб чиқарувчи қўшма корхонани ишга тушириш мўлжалланган. Шу мақсадда Осиё тараққиёт банкидан 502,5 минг АҚШ доллари миқдорида аккредетив очилди. Ҳозирда ишлаб чиқариш корхонаси учун хориждан келтирилаётган технологиялар пешма-пеш ўрнатиляпти. Йил охиригача қўшма корхона ишга тушиб, маҳсулот бера бошлайди.

Алибой ЭРГАШЕВ, «Ишонч» мухбири.

Ислоҳот одимлари

ОРЗУЛИ ДУНЁ

Иқтисодий муносабатларда боқимандалик кайфияти ҳукм сурса, бу жойда на рақобат юзага келади, на илғорликка интилиш хусусияти шаклланади. Тасаввур қилинг, буюм ясайдиган икки нафар уста дейлик. Бирининг санъатига истеъмолчилар тасанно айтишади, бошқасининг буюмлари эса ўртача баҳода. Лекин уларнинг моддий таъминоти деярли бир хил бўлса, ўртада рақобат кураши вужудга келмайди. Аввалги режалаштирилган, номақбул тизим даврида худди шундай эди: яхши ишлаган ҳам, ўртача ишлаган ҳам бир хил маош оларди. Шу боис ўсиш бўлмади. Республикамиз иқтисодиётида олиб борилаётган ислоҳотлар кишиларда ишбилармонлик, омилкорликни шакллантиришга қаратилгандир. Автотранспорт тизимида ҳам соғлом рақобат қанчалик кучли бўлса, аҳолига кўрсатилаётган хизмат шунчалик талабга мувофиқ бўлади. Ромитан туманидаги 27-автожамланманинг мулкчилик шакли ўзгарди-ю, ишчи-ходимларнинг меҳнатга муносабатлари ҳам янгича тус олди. Корхонанинг иқтисодий самарадорлиги ижтимоий жабҳада ўз аксини топа бошлагач, меҳнаткашлар иш унумини кўтаришга ҳаракат қилдилар. Автожамланма ихтиёридаги 72 та юк ташиш ҳамда 32 та йўловчилар автобуси хизматга сафарбар қилинган. Жамоада ўтган йили 670 минг тоннадан ортиқ юклар ташилди. Қарийб 2,1 миллионга яқин йўловчилар автожамланма хизматидан баҳраманд бўлдилар. Бинобарин, аҳолига намунали хизмат кўрсатилгани туфайли иқтисодий режа 109 фоизга бажарилиб, жами 28 миллион 331 минг сўмликдан ортиқ даромад кўрилди.

— Бозор шароитида даромадларни кўпайтириш сари интилиш ҳар бир ишчи-ходимнинг асосий мақсади ҳисобланади,- дейди корхона раҳбари Каромат Болтаев. Дарҳақиқат, 27-автожамланма ҳиссадорлик жамиятининг меҳнатчилари ҳам даромадлари ошиб бораётганидан мамнунлар. Чунончи, ҳар бир акция учун 677 сўмдан дивиденд олишга муваффақ бўлишди.

Қолаверса, меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлашда бошлангич касаба уюшмасининг роли катта. Касабақўм раиси Умар Усмоновнинг саъй-ҳаракати билан республикада хизмат кўрсатган транспорт ходимларидан В.Ҳамроев, Р.Қаҳҳоров, К.Нарзиевларнинг бой иш тажрибалари оммалаштирилмоқда.

Корхонада меҳнат кишисига ғамхўрлик бош мезонга айланган. Таъмирловчи цехларнинг барида ҳаво тозалагич ускуналари ўрнатилган. Бажараётган ишининг турига қараб ходимларга қўшимча тўловлар жорий этилган. Бу ишларнинг барчаси корхонада ижтимоий-иқтисодий масалалар намунали йўлга қўйилганидан, ишчилар ўз меҳнатидан баҳраманд булаётганлигидан далолатдир.

Усмон НАВРЎЗ.

ҚИШЛОҚ ДЎКОНЛАРИ: У ҲАМИША ТЎКИН БЎЛСИН

Тошкент вилоятида аҳолига намунали савдо хизмат кўрсатиш борасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Ўтиш даври муаммоларини ҳал этиш, мулкчиликнинг турли шаклларини жорий қилиш, энг муҳими, тадбиркорлик билан иш юритиш натижасида бир пайтлар анча ҳувиллаб қолган қишлоқ дўконлари фаолияти ҳам бугунги кунга келиб анча жонланди. Асосийси, пештахталардаги кундалик эҳтиёж молларини ҳар доим, бемалол харид қилиш мумкин.

«Матлуботсавдо» акциядорлик компанияси тизимидаги савдо шоҳобчалари ўтган йилда қишлоқ аҳолисига тақсимотдаги ажратмалар ҳисобидан 95 минг тонна ун, 7738 тонна ўсимлик ёғи, 6290 тонна гуруч, 770 тоннадан зиёд шакар ва бошқа маҳсулотлар етказиб берди. Пештахталарни янада тўлдириш, аҳоли талабини тўлароқ қондириш мақсадида марказлашмаган манбалар орқали ҳам бир миллиард сўмга яқин турли озиқ-овқат ва саноат моллари сотилди. Умумий товар айланмаси 4,8 миллиард сўмни ташкил этди ва ўсиш суръати 111 фоизга тенг бўлди.

Аҳолининг кундалик харид молларига бўлган талабини қондиришда ички имкониятлардан самарали фойдаланиш муҳим аҳамият касб этади, албатта. Буни яхши англаган матлуботчилар ўтган йили 25 та янги цех қуриб ишга туширдилар. Чет эл сармояси иштирокида иккита қўшма корхона фаолияти йўлга қўйилди. Айни пайтда барча туманларда камида биттадан нон ишлаб чиқариш корхонаси, қандолат маҳсулотлари ва яхна ичимликлар ишлаб чиқариш цехлари ишлаб турибди. Ана шулар ҳисобига дўконларга 36 минг тоннага яқин нон ва нон маҳсулотлари, 990 тонна макарон, 500 тоннага яқин қандолат маҳсулотлари, 240 минг деколитр алкоголсиз ичимлик, анча миқдорда колбаса ва консерва маҳсулотлари етказиб берилди. Бу чакана савдога чиқарилган молларнинг 33 фоизини ташкил этмоқда.

Матлуботчилар аҳолининг чорвачилик маҳсулотларига бўлган талабини ҳам эътибордан четда қолдираётгани йўқ. Айни пайтда бўрдоқичилик хўжаликларида 1300 бош қорамол, 1200 бош қўй-эчки ва бошқа чорва моллари боқилмоқда. Бу каби саъй-ҳаракатларнинг ҳаммаси қишлоқ дўконларига янада файз киритмоқда, одамлар рўзғордан зориқиб қолмаяпти. Зеро, кўнгил тўқлигига не етсин!

— Биз пештахталардан кундалик зарур моллар доимий ўрин олишига масъулмиз. Аммо шунинг ўзи билангина чекланиб қолаётганимиз йўқ,- дейди вилоят «Матлуботсавдо» акциядорлик компанияси бошқаруви раиси Толибжон Тошпўлатов.- Мақсадимиз бундан буён қишлоқ инфратузилмасини ривожлантиришга ўз ҳиссамизни қўшиш, аҳолининг кундан-кунга ўсиб бораётган барча талабини тўлақонли қондириш, уларга намунали савдо хизматини кўрсатишдан иборат.

Кейинги вақтда мўъжазгина замонавий дўкон ва ошхоналар қуришга киришилди. Ҳозирнинг ўзидаёқ бир нечта ана шундай савдо масканлари ўз фаолиятини бошлаб юборди. Улар харидорларнинг дидига мос равишда ўзига хос миллий-меъморий услубда қад ростлаётир. Бу ерда нафақат зарур харидларни амалга ошириш, балки, шунингдек, овқатланиш бахона ҳордиқ чиқариб, олам янгиликларидан хабардор бўлиш мумкин. Мавжуд савдо ва умумий овқатланиш шоҳобчаларини таъмирлаш, қайта жиҳозлаш, янгиларини барпо этишга ҳам катта эътибор қаратилмоқда. Бултур бешта маданий ва хўжалик моллари, бешта қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан савдо қилувчи, шунингдек, 12 та китоб, учта мебель дўкони ишга туширилди. Жорий йилда эса 37 та қишлоқ дўкони замонавий дизайнга эга бўлади. Савдодаги бу каби сифат ўзгаришларини Қибрай, Зангиота, Паркент туманларида айниқса яққол кузатиш мумкин.

Вилоятда қишлоқ аҳолисига савдо хизмати кўрсатиш билан бугунги кунда 29 та акциядорлик жамияти банд. Яқинда бу жамиятлар қайтадан рўйхатдан ўтди, уларнинг мол-мулки қайта баҳоланди. Акция пакетлари ҳам янгидан тақсимланди. Натижада олтита акциядорлик жамиятининг Низом жамғармаси 23,4 миллион сўмга оширилди.

Бироқ, матлуботчиларни ташвишлантириб келаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Хусусан, маблағ тақчиллиги уларга бироз панд бермоқда. Бу эса айниқса, Оҳангарон ва Бўстонлиқ туманларининг олис тоғолди қишлоқлари аҳолисини кундалик зарур маҳсулотлар билан мунтазам таъминлашда қийинчиликлар туғдирмоқда. Ҳолбуки, бу ҳудудлар шароити зарур маҳсулотларнинг бир неча ойлик заҳирасини олдиндан ғамлаб қўйишни тақозо этади. Банклар эса имтиёзли кредитларни одатда фақат озиқ-овқат моллари учун, боз устига жуда қисқа муддатга беради.

Матлуботчилар қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатиш савиясини юксалтириш йўлида жиддий изланаётгани шубҳасиз. Бу борада фойдаланилмаётган ички имкониятлар ҳам кўп, албатта. Хусусан, аҳоли эҳтиёжидан ортиқча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаб қайта ишлаган ҳолда хорижий истеъмолчиларга сотиш ҳам катта фойда беради. Зеро, қишлоқ хонадонларининг аксариятида, айтайлик, жун ва тери кўплаб тўпланиб қолган. Аммо тайёрловчилар бундай маҳсулотларни топширувчилар билан ҳамон кундалик зарур маҳсулотлар беришдек алмисоқдан қолган серташвиш, серҳаражат усулда ҳисоб-китоб қилишга мажбур. Мутасадди ташкилотлар бу ҳақда бош қотириб кўрсалар қишлоқ дўконлари янада файзли бўлиши аниқ.

Неъмат ДУШАЕВ, ЎзА мухбири.

Меҳру оқибат!

ШОҲИМАРДОНГА УЗАТИЛГАН ҚЎЛ

Маълумки, ўтган йилнинг 7 июлидан 8 июлига ўтар кечаси Шоҳимардонда рўй берган кучли селдан аҳоли анча жабр чеккан эди.

Яқинда Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ташаббуси ва Фарғона вилоят бошқармаси раҳбарияти саъй-ҳаракатлари туфайли Шоҳимардон қишлоғининг ўн битта маҳалладан таркиб топган қарийб беш минг кишидан иборат аҳолисига ун тарқатилди.

- Оллоҳга беадад шукрлар бўлсинки, бу инъом аҳоли учун ўзига хос ҳайитлик бўлди,-дейди Ёрдон қишлоғилик 80 ёшли Раҳмон бобо Тўраев.

- Ҳукуматимизга минг раҳмат,-дея суҳбатга қўшилди 74 ёшли Эрмат ота Болтаев,-меҳр-мурувватию саҳоватини биздан аямаётир.

«Ёрдон» фуқаролар йиғини раиси Козим ака Камоловнинг айтишича, қишлоқда 360 га яқин оила истиқомат қилади. Табиий офатдан жабр кўрган оилаларга қишлоқ ҳудудидан яна ўнлаб турар жой бинолари қуриш бошлаб юборилганлиги, айниқса, қувончлидир.

«Ёрдон» қишлоғидан ўтиб, Шоҳимардонда ҳам ун тарқатилди. Оталар чойхонасига йиғилган фаоллар ва қариялар меҳрибонлик учун юртбошимизга чин дилдан миннатдорчилик билдириб, дуога қўл очдилар.

— Унни вақтида келтириб савобга қолдингизлар, — деди «Даштариқ» маҳалла оқсоқоли Абдусаттор Орипов Фавқулодда вазиятлар вазирлиги вакиллари билан сўрашаркан.

Бир юз йигирма тонна унни вагонлардан тушириб, вилоят дон маҳсулотлари тайёрлаш идораси омборига жойлаштириш ва уни Шоҳимардон аҳлига етказишнинг ўзи бўлмади, албатта. Бунинг учун бир қанча ташкилот раҳбарлари эшигини қоқиб, автомашина ва тележкали тракторлар сўрашга тўғри келди. Хусусан, юкларни ташишда вилоят автомобил йўллари қурилиши бош бошқармаси, шунингдек, кўплаб бошқа ташкилотлардан ёрдамга келган ҳайдовчиларнинг ташаббускорлиги таҳсинга лойиқ.

Дарвоқе, шу кунларда Шоҳимардонда бўлсангиз, рўй берган машъум табиий офатдан кейин бу ерда анча ўзгаришлар юз берганини кўрасиз. Кўчалар кенгайтирилиб, бир неча чақирим йўлларга асфальт ётқизилган. Қишлоқ ўртасидан оқиб ўтадиган Шоҳимардонсой устида қирғоқларни бир-бири билан боғловчи иккита янги кўприкдан машиналар ва пиёдалар мунтазам қатнаб турибди. Қишлоқ марказида эса булардан-да каттароқ яна битта кўприк қурилган бўлиб, бу ерда пиёдалар учун махсус йўлакча таъмирланаётир.

Ишларнинг боришига қараб, Шоҳимардон илгаригига нисбатан ҳам анча чиройли бўлиб бораётганлигини ҳис қилдик. Демакки, у сайёҳатчилар билан янада гавжум бўлади.

Азамат СУЮНОВ, ФВВ матбуот котиби

Яхши ишлаб, яхши яшаётганлар

ҚИЗИЛРАВОТ ЯЙЛОВЛАРИДА

Енгил шивалаб ёққан ёмғирдан сўнг, борлиқ янада яшнаб, яшариб кетди. Олис қирлар оша эсаётган сабо майса ҳидини димоққа уфуради. Қишнинг енгил келиши отарни кун бўйи яйловларда боқиш имконини берди.

Уйчидаги «Қизилравот» жамоа хўжалиги яйловлари. Тажрибали чўпон Мамбетали Бобонов тепаликдан яйраб ўтлаётган сурувга меҳр билан тикилади. Кўпнинг бахтига бу йил ўт-ўлан сероб бўладиган кўринади. Очиқ кунларнинг кўплиги қўзилатиш мавсумини уюшқоқлик билан бошлаш имконини берди.

— Соҳа жонкуярлари кеча-ю кундуз тиним билишмаяпти, — дейди Мамбетали оға. — Жами 350 га яқин қўй парваришланмоқда. Совлиқлардан фақат дуркун қўзи олишга эришилмоқда.

Машина ўркач-ўркач йўллардан манзил томон одимлайди. Мусаффо ҳаво, қўзиларнинг ёқимли мараши, чўпонлар чеҳрасидаги мамнунлик кайфиятимизни чоғ этди. Раҳбару мутахассислар катта сулола вакили Таланбек Бобонов ҳақида илиқ гапларни айтишганди. У билан дилдан суҳбатлашдик. Чорвага ем-хашак ва сув олиб келган механизатор Қирғизбой Қозоқов ниятимизни англаб дил сўзларини баён этди:

— Чўпонларга қулай шароитлар яратиб берилган. Махсус кийим-бош, рўзғор учун неъматлар муҳайё этилган. Етарли миқдордаги техника мушкулимизни осон этмоқда. Изғирин, бўрон турган кезлари Таланбек аканинг тажрибаси, қатъиятлилиги қўл келмоқда. Чўпонлар сардори бугун шамол қаердан эсади, сурувни ўтлатиш учун қайси яйлов қулай ҳаммасини яхши билади. Бу ҳислатлар унга отасидан ўтган.

Адир ён бағирларида ўйноқлаб юрган қўзилар беихтиёр эътиборимизни тортди. Т.Бобонов отаридаги 160 бош совлиқнинг аксариятидан тўл олинди. Уларнинг ҳаммаси ўстиришга қолдирилди.

Ҳар касбнинг ўз гашти, машаққати бўлади. Чўпонлик бир қарашда осон туюлса-да, бироқ бу масъулиятли юмушни иродали, эътиқодли кишиларгина уддалай оладилар. Шубҳасиз, катта сулола бошлиғи Ўскан ака билан учрашувни интиқ кутдик. Жиддий қиёфали, камгап бу яйлов дарғаси ўзига хос тажриба мактабини яратган. Ўскан оға ўн фарзандни тарбиялаб вояга етказди. Биз билан ҳамсуҳбат бўлган куни кайфияти чоғ экан. Сабабини сўраганимизда:

— Ўзингиз сезаяпсиз, бугун чўпонга омад кулиб боққан. Топиш-тутишимиз жойида. Шахсий қўйларимиз ҳам кўпаймоқда. Уйларимиз газ, электр энергияси билан тўла таъминланган. Мустақиллик шарофати туфайли ҳаётимизда, қишлоқларимизда туб ўзгаришлар содир бўлаяпти. Президент Фармонлари меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялашнинг мустаҳкам таянчига айланган. Шу боис сафимизга қўшилаётган ёшлар ой сайин кўпаймоқда.

Донгдор чўпон фарзандлари Аҳмадали, Мамбетали, Таланбеклар ота изидан бориб, чорвачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Ўскан оға вақти-вақти билан отарлардан хабар олиб туради. Таланбек бу йил сўзининг устидан чиқадиган кўринади. 200 бош совлиқнинг ҳар юзидан 105 тадан албатта насл олинади. Чорва учун озуқа етарли. Айниқса, ем, беданинг сероблиги қўйлар этига-эт қўшмоқда.

Ҳа, Қизилравотлик чўпонлар яхши ишлаб, яхши яшамоқдалар. Бу ерда кексалар иззатда, тўйу тантаналар улар бошчилигида ҳавас қиларли даражада ўтказилади. Муҳими отарга-отар қўшилмоқда. Бу маъмурчиликнинг муҳим омилидир.

Маҳамаджон ҚОДИРОВ

Буюк Ипак йўли бўйлаб

ИШ УЧ СМЕНАДА

Андижонлик йўлсозлар ўтган йили Қамчиқ довонида амалга оширган ишлар таҳлили бундан буён ҳам шу тариқа яхши меҳнат қилиб, «Тошкент-Андижон-Ўш-Қашқар» йўлининг ўзларига бириктилган қисмини муддатидан илгари қуриб битказиш мумкинлигидан далолат беради.

Бундай хулосага бежиз келинаётгани йўқ. Ўтган йили «Андижонавтойўл» бирлашмаси жамоаси Қамчиқ довонида режалаштирилганидан қарийб бир ярим марта кўп — 2 миллиард 193,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди. Йўлнинг беш километрлик масофасида автомагистрал 12 метрга кенгайтирилди. Бу эса, трассанинг транспорт ўтказиш имкониятини анча оширди. Участканинг барча зарур жойларида жаҳон андозаларига мос келадиган хавфсизлик тўсиқлари ўрнатилди.

Андижонлик йўлсозлар «Резак» ва «Қамчиқ» тоннеллари қурилишида ишни уч сменада ташкил этди. Довонда иккита темир-бетон заводининг ишга туширилиши йўл қурилиши суръатини тезлатиш ва иш сифатини ошириш имконини берди.

Қариси бор уйнинг париси бор

СУЯНГАН ТОҒЛАРИМИЗ

Ўтган йил «Нуроний» жамғармаси Касби туман бўлими учун ўзгаришларга бой бўлди. Жамғарма бошланғич ташкилотларининг сони 43 тага кўпайди. Унинг раҳбарлари сифат жиҳатидан такомиллашди. Сентябр, октябр ойларида ўтказилган аттестация-саралаш даврида 17 ташкилот раислари ёш, ташаббускор кадрлар билан алмаштирилди. 6 та маҳаллада янгидан бошланғич жамоатчилик марказлари ташкил этилди. Ўтган вақт ичида жамғарма аҳолининг қувонч ва ташвишларига шерик бўладиган, миллий расм-русумларни яхши биладиган, элга хизмати сингган, эътиборли отахон ва онахонларни ўз сафларига бирлаштирди.

Хўжалик, ташкилот ва идоралар ўз нафақахўрларига ғалла, чорва моллари учун ем-хашак тарқатиш, уй-жойларини таъмирлаш борасида саховат кўрсатмоқдалар. Айниқса, А.Навоий номли, С. Насафий номли, Т.Малик номли, Х.Хўжақулов номли жамоа-ширкат хўжаликлари, «Ғалаба» кооператив (ширкат) хўжалиги, туман «Матлуботсавдо» очиқ ҳиссадорлик жамияти, Касби пахта тозалаш очиқ ҳиссадорлик жамияти, туман халқ таълими бўлими, марказий касалхона каби ташкилотлар ўз фахрийларини доимий равишда йўқлаб, уларнинг иззат-ҳурматларини жойига қўйиб келмоқдалар.

«Нуроний» жамғармаси туман ҳокимлиги, хотин-қизлар қўмитаси, Халқ Демократик партияси туман Кенгаши, халқ таълими бўлими билан биргаликда мактабларда, хўжаликларда турли хайрли тадбирларни уюштирдилар. Тўшакда ётиб қолган беморлар, юз ёшга кирган кексалар, кам таъминланган оилалар ҳолидан хабар олиш учун «Ғамхўрлик» рейди уюштирилди. Янги йил муносабати билан камхарж оилаларнинг фарзандларига Президент совғасаломлари улашилди.

Ўтган йил давомида жамғарманинг 7 та ишлаб чиқариш кичик корхонаси фаолият кўрсатди. Улар томонидан 6809 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди ва аҳолига 3763 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатилди. Шундан 152,400 сўми вилоят «Нуроний» жамғармасига ўтказилди.

«Нуроний» кичик савдо корхонаси бошлиғи Э. Ҳазратқулов рўза олдидан 7 нафар кишига шакар ва бошқа маҳсулотлар тарқатди. «Товус» савдо кичик корхонаси бошлиғи М.Аҳматов 5 ўқувчига дарслик, кийим-бош олиб берди ёки «Ястепа» фермер хўжалиги (бошлиғи Отабек Холов) 20 гектар ернинг ҳар гектаридан 37 центнердан ғалла олиб, режадан ортиқчасини (3000 килограмм донни) 15 кишига натура ва ёрдам тариқасида тарқатди. Худди шунингдек Новқат қишлоғидаги «Маданият» фермер хўжалиги (бошлиғи Хуршид Мейлимуродов) гектаридан 40 центнердан пахта олиб, режани ортиғи билан бажарди. Жамғармага 100 минг сўм ўтказди. «Хизмат» кичик корхонаси 73 минг, «Гилқор» кичик корхонаси эса 57400 сўм ажратди. Юқоридаги ажратмалар ҳисобидан ўтган йили жамғарма фахрийларга 34 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатди. Яқинда юз ёшга кирган Мангит момо Хўжаниёзовага эсдалик совғаси берилди.

— Бундан кейин ҳам фахрийларимизнинг бир асрлик тўйларига жамғарма ўз ҳисобидан кўмак бераверади, — дейди жамғарма раиси Амир Холов.

«Нуроний» жамғармаси раёсати амалдаги йилда ҳам бир қатор эзгу ниятларни амалга оширишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Жамғармага қарашли кичик корхоналар сонини кўпайтириш ва мавжудларини самарали ишлашига эришиш, туман мудофаа, ижтимоий таъминот бўлимлари, хўжалик, ташкилот ва ўзўзини бошқарув органлари билан ҳамкорликда I-гуруҳ уруш ногиронларини ва юз ёшга кирган фахрийларни суратга ва видео тасмага тушириб, уларнинг расмларини шон-шуҳрат музейига қўйиш, Аёллар йили муносабати билан туман хотин-қизлар қўмитаси, туман халқ таълими бўлими билан ҳамкорликда боғча ва мактабларда «Ҳаёт онадан бошланади» мавзуида тарбиявий-амалий тадбирлар уюштириш, қишлоқларни имкон даражасида ободонлаштириш, дон, пахта, мева, полиз, сабзавот, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ёки ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида иштирок этишларини таъминлаб, бой тажрибаларидан фойдаланиш — «Нуроний»нинг асосий мақсадларидандир.

— Маълумки, мамлакатимиз Президенти 9 майни Хотира ва қадрлаш куни деб белгилашни таклиф этди. Эндиликда «Хотира» китобига кирмай қолган марҳум жангчиларнинг номларини, қариндош-уруғлари, ўзини-ўзи бошқариш органлари, туман мудофаа бўлими орқали аниқлаш ва уларнинг хотираларини тиклаш олдимизда турган долзарб вазифадир, - дейди Амир ака.

Ҳа, ҳаётнинг аччиқ-чучугини татиган кекса авлод қалби доимо уйғоқ. Бу авлод вакиллари юртбошимиз умид боғлаётган иқтидорли, имон-эътиқодли ёшларни вояга етказмоқда. Шу сабабдан «Нуроний» жамғармаси туман бўлими ҳам ўз зиммасида катта масъулият турганлигини юракдан ҳис қилиб, шунга яраша фаолият кўрсатмоқда.

Жўра ЮСУПОВ.

ШАРТНОМА АСОСИДА

Гулистон шаҳрида 24 оилага мўлжалланган замонавий уй фойдаланишга топширилди. Барча қулайликларга эга бўлган бу уйни тез ва соз қуришда Фарғона хўжалик ҳисобидаги қурилиш ташкилоти бинокорларининг хизмати катта бўлди. Шартнома асосида фаолият кўрсатган мазкур жамоа кучи билан қурилиш соҳасида 52 миллион сўмликдан кўпроқ иш бажарилди.

ЭКСПОРТ САЛОҲИЯТИ ОРТМОҚДА

Сирдарё вилоятидаги «Лечива-Фармсаноат» Ўзбекистон-Чехия қўшма корхонаси ташкил этилганига эндигина бир йил бўлди. Корхона иш бошлаши биланоқ хорижлик шериклар бу ерда ишлайдиган мутахассисларни ўқитди, уларга сертификат берди. Тез орада дори-дармон ишлаб чиқарадиган ва қадоқлайдиган мосламалар, технологик линиялар ўрнатилди.

Корхонада дастлаб 3 хилдаги маҳсулот ишлаб чиқариларди. Эндиликда эса маҳсулот тури 17 тага етди. Ҳозиргача 200 миллион сўмлик маҳсулотга буюртма тушди. Бугунги кунда корхонанинг экспорт салоҳияти тобора ошиб бормоқда.

Қўшма корхонанинг истиқбол режалари катта. Ҳадемай корхона қурилишининг иккинчи навбати бошлаб юборилади. Бу тадбир Вазирлар Маҳкамаси қарорига мувофиқ хорижий инвестицияларни жалб этиш республика дастурига киритилган.

(ЎзА).

ФЕРМЕРЛИКНИНГ АФЗАЛЛИКЛАРИ

Нишон туманида кейинги 3-4 йилдан буён пахта тайёрлаш режаси бажарилмаяпти. Бунга ҳар ким ҳар хил сабаб кўрсатади. Биров ер ёмон, яна биров об-ҳаво ноқулай келяпти, дейди. Хуллас, турли сабаб ва баҳоналар кўп. Аммо бу баҳоналар ўринлими?

Биз шу саволга жавоб излаб тумандаги фермер хўжаликларининг кўрсаткичлари билан қизиқдик. Хўжаликлар билан фермерларнинг ҳосилдорлик кўрсаткичлари ўртасида катта фарқ бор экан. Биргина қиёс: туманда ўтган йили ғалладан ўртача 19,2 центнердан (режа 25,4 эди), пахтадан 17,9 центнердан (режа 22 эди) ҳосил кўтарилди. 3-4 хўжаликни ҳисобга олмаганда, тумандаги деярли барча хўжаликлар давлат буюртмасини уддалай олмади. Ўтган йили фаолият кўрсатган 50 та деҳқончилик, 57 та чорвачилик фермер хўжаликлари эса йилни фойда билан якунлади. Масалан, пахтадан фермер Холиёр Мингяшаров 31,4 центнер ҳосил йиғиштириб олган бўлса, Зиёдулла Фармонов ғалладан 50 центнер хирмон кўтарди. Умуман, тумандаги фермер хўжаликлари гектар бошига ўртача 29 центнердан ғалла, 28,1 центнердан пахта етиштирди.

Бу таққослаш Нишон тумани ери ва шароити деҳқончилик учун қулай эканлигини кўрсатиб турибди. Қолоқликнинг сабабларини эса бошқа жойдан излаш керак. Бир неча йилдирки, туманда кадрлар етишмаслиги сезилаётир, хўжалик раҳбарларини тез-тез алмаштириш анъанага айланиб бормоқда.

Тумандаги жамоа-ширкат хўжаликларида хўжасизлик, эгасизлик муҳити одамларни ишдан совутган. Фермерлар эса ижарага олган ерга ўз хусусий мулки сифатида қарайди. Меҳнатга муносабат, ерга эгалик ҳисси, пировард натижадан манфаатдорлик уларда бутунлай бошқача. Хулоса эса равшан. Ер тезроқ ўзининг ҳақиқий эгалари қўлига топширилиши керак. Ана шунда саховатли заминимиз мўъжизалар кўрсатади. Дастурхонимиз ҳамиша тўкин-сочин бўлади.

А.ТАЙПАТОВ,
ЎзА мухбири

OLAMDA NIMA GAP

П А Р И Ж. Франция Президенти Жак Ширак билан Германия канцлери Герхар Шрёдер учрашувида томонлар, жумладан, Косово можароси юзасидан ҳам ўзаро фикр алмашди. Улар журналистларга бу муаммони бартараф қилиш бўйича ягона қарашга эга эканини маълум қилишди.

— Биз Косоводаги қарама-қарши гуруҳларни можарони тинч йўл билан ҳал қилиш бўйича ўзаро келишувга эришишга чақирамиз, — деди Г.Шрёдер учрашув олдидан. Ж.Ширак ҳам барча халқаро муаммоларни ечиш борасида Франция билан Германиянинг қарашлари муштаракдир, деди. Шунингдек, учрашувда томонлар Европа Иттифоқи фаолияти билан боғлиқ айрим масалаларда ҳам якдилликка эришган.

* * *

Б Р А Т И С Л А В А. Жорий йилнинг баҳорида АҚШ ҳарбий учувчилари Словакияда тайёргарлик машқларини ўтказишади. Шунингдек, АҚШ ҳарбий ҳаво кучлари самолётлари ғарбий Словакия осмонида парвоз қилади ва улар Малацк шаҳри яқинидаги ҳарбий-ҳаво базасига жойлаштирилади. Словакия мудофаа вазирлиги билан АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг Европадаги вакили бу ҳақда ҳужжат имзолади.

Унга мувофиқ, Америка ҳарбийлари Малацкда бир йилда олти маротаба ҳарбий-тайёргарлик машқларини ўтайди. Мазкур базадан АҚШ ҳарбийлари ҳам фойдаланади, лекин у Словакия мудофаа вазирлиги ихтиёрида бўлади. Америка ҳарбий мутахассисларининг айтишича, АҚШ Словакияда ўз базасини очишни режалаштирмаган.

* * *

С И Д Н Е Й. Австралиянинг Брисбен ҳамда Гимпи шаҳарларида юз берган сув тошқини натижасида олти киши нобуд бўлди. Юзлаб уйлар вайронага айланди, шаҳарда автомобил транспорти қатнови деярли тўхтаб қолди.

Маҳаллий аҳолининг айтишича, сўнгги 100 йил ичида биринчи бор бундай сув тошқини юз берган. Кучли ёмғир ёғиши оқибатида Мэри дарёси сатҳи бир неча метрга кўтарилиб кетган. Тошқиндан кўрилган моддий зарар 2 миллион АҚШ долларини ташкил этади.

Шарҳ

ИНДОНЕЗИЯ: ШАРҚИЙ ТИМОР МОЖАРОСИ

Маълумки, Индонезия раҳбарияти салкам чорак аср аввал эгаллаб олинган Шарқий Тиморга мустақиллик берилиши мумкинлиги ҳақида гап очган эди. Бу жаҳон ҳамжамиятида муайян қизиқиш уйғотгани билан бирга мамлакатнинг айнан шу ҳудудида турли низоларнинг келиб чиқишига ҳам сабаб бўлмоқда.

Индонезия ташқи ишлар вазири Али Алатаснинг айтишича, агар кенгайтирилган мухторият мақоми бериш Шарқий Тимор аҳолиси ва Португалия ҳукумати томонидан рад этилса, йил охирига бориб Шарқий Тиморнинг Индонезия ҳудудидан буткул ажралиб чиқиши масаласи ҳам муҳокамага қўйилиши мумкин. Мамлакат ҳукумати Шарқий Тиморга кенгайтирилган мухторият мақоми берилиши мумкинлигини ўтган йилнинг ўрталарида эълон қилган эди. Индонезия БМТ шафеълиги остида шу масала юзасидан Португалия билан музокара ўтказмоқда.

Жаҳон ахборот маҳкамалари тарқатаётган маълумотларга қараганда, Шарқий Тиморда қуролли тўқнашувлар ҳали-ҳануз барҳам топмаган. Бу низолар Шарқий Тимор мустақиллиги тарафдорлари ва Индонезия билан интеграцияда қолишни истовчи гуруҳлар ўртасида келиб чиқмоқда. Ҳуқуқни ҳимоя қилиш идоралари маълумотларига қараганда, Шарқий Тиморга кенгайтирилган мухторият мақоми бериш мумкинлиги эълон қилинганидан буён 50 киши сиёсий зўравонлик қурбони бўлган.

Тарихга назар ташласак, Шарқий Тимор воқеаларининг илдизи 70-йиллар ўрталарига бориб тақалишини кўрамиз. Маълумки, Шарқий Тимор Португалиянинг мустамлакаси бўлган, 1976 йили фуқаролар уруши натижасида Португалия маъмурияти вакиллари мамлакатни ташлаб чиқиб кетди ва Шарқий Тимор Индонезия томонидан эгаллаб олинди. Лекин ўшанда БМТ бу қўшилишни тан олмаган. Ҳозирги кунда ҳам Шарқий Тимор Португалия ҳудуди, деб қаралади. Мамлакат ҳудудида ҳали ҳам Шарқий Тимор озодлиги учун курашувчи партизан гуруҳлари махфий иш олиб боради.

Индонезия ҳукуматининг кенгайтирилган мухторият мақоми бериш ҳақидаги таклифи жаҳоннинг етакчи сиёсий арбоблари, хусусан, БМТ Бош котиби Кофи Аннан томонидан маъқулланди. Лекин Шарқий Тимор мустақиллиги тарафдорларининг Австралияда кун кечираётган етакчиларидан бири Жозе Рамуш-Орта Индонезия ҳукумати ҳақида бошқача фикрда. У «Би-Би-Си» телекомпаниясига берган интервьюсида Индонезия ҳукумати Шарқий Тиморга киритилган аскарларни олиб чиқиш ҳақидаги ваъдасини бажариши лозимлигини айтиш билан бирга у бу ҳукуматга ишонмаслигини маълум қилди.

Шарқий Тимор епископи Карлуш Белунинг таъкидлашича, бу ҳудуд ҳали мустақилликка тайёр эмас. Чунки иқтисодий вазият жуда оғир, бюджетнинг 90 фоизи Индонезияга боғлиқ.

Таассуфланарли жиҳати шундаки, Шарқий Тимордаги мустақиллик тарафдорлари билан интеграциялашув истагида бўлганлар ўртасидаги кураш тобора кескинлашмоқда. Ҳар икки томон намойиш ва турли чиқишлар уюштирмоқда, ўзаро тўқнашувлардаги қурбонлар сони ортаяпти. Индонезия армияси раҳбарияти интеграция тарафдорларига қурол-яроғ етказиб берганини тан олди. Мамлакат қуролли кучлари вакилларининг таъкидлашича, қурол-яроғ етказиб берилиши сабаби ҳарбий қўмондонликка бўйсунувчи «фуқаро милицияси»нинг тузилиши ва улар аҳолини турли таҳдидлардан ҳимоя қилиш режасининг бир қисми экани билан изоҳланади.

Жакарта қамоқхоналаридан бирида узоқ муддатли жазони ўтаётган Шарқий Тимор озодлик фронти етакчиси Шанана Гажмау Индонезия ҳукуматини турли гуруҳларни қуролсизлантириб, қон тўкилишининг олдини олишга чақирди. Айрим кузатувчилар бундай мураккаб вазият Индонезияда яна фуқаролар уруши келиб чиқишига замин яратиши мумкин, деган фикрни билдиришмоқда. Вазиятни юмшатиш учун Президент Ҳабибий ҳукумати БМТ илтимосига кўра Шанана Гажмауни уй қамоғига ўтказади. У бутунлай озод этилиб, Шарқий Тиморга юборилса ажаб эмас, деган тахминлар ҳам мавжуд.

Шарқий Тиморнинг тақдири референдум йўли билан ҳал этилмоғи зарур, дегувчилар ҳам йўқ эмас. Президент Ҳабибий бунга жавобан Шарқий Тимор Индонезияга референдум орқали эмас, балки махсус декрет қабул қилиш йўли билан қўшилгани, шу боис референдум ўтказиш ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмаслигини таъкидлади.

Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ,
ЎзА шарҳловчиси

1999 йил - Аёллар йили

ОНАИЗОР

(Халқ ривоятларидан)

Бир жувоннинг эри ўлиб, якка-ёлғиз фарзанди билан бева қолди. Шўрликнинг кўрар кўзи ҳам, сўзлар сўзи ҳам шу ўғли Мирзақул эди. Тонг саҳардан қош қорайгунча терга ботиб ишлаб, топганини унга тутар, унга суянарди. Жигарбандини еру кўкка ишонмас, кух-кухлаб ўстирар, боласининг товонига кирган тикан онанинг юрагига ханжар бўлиб санчиларди.

Шунданмикан, бола эркароқ, одамларга ва ҳатто онасига ҳам беписандроқ бўлиб ўсди. Лекин таггутгсиз меҳр қалин парда бўлгани учунми, бечора она буни кўрмасди, кўришни истамасди ҳам.

Бир куни тенгқурлари калондимоғ Мирзақулнинг попугини пасайтириб қўйиш ниятидами, уни аёвсиз дўппосладилар. Табиблар боланинг чиққан, синган, жароҳатланган кўпдан-кўп аъзоларини тузатишди-ю, бурнига қолганда:

- Тағойиси бузилиб, пачоқланиб кетган. Уни даволашни сираям иложи йўқ. Фақат бошқа бурун қўйиш керак, - дейишди.

- Мўйлови эндигина сабза уриб, йигит бўлиб келаётган биттаю битта ўғлим наҳотки бир умрга пучуқ бўлиб қолса! - ўзини қўярга жой тополмас, сочларини юларди онаизор. - Унга ким ҳам ўз этини кесиб берарди. Отаси бўлмаса, ака-ука, опасинглиси бўлмаса.

Табиблар чорасиз елка қисишди.

- Майли, менинг бурнимни кесиб, ўғлимга ўрнатиб қўйинглар, - қатъий деди она. - Ахир ҳаётим ҳам, тахту бахтим ҳам шу фарзандим!

- Ўзингизчи?

- Мени қўяверинглар. Болам шу аҳволда юрса, ҳаёт татийдими менга. Бу аҳволда қайси қиз тегади унга?!

На илож, табиблар муштипар онанинг бурнини кесиб, боласига ўрнатдилар.

... Она кўчага камдан-кам чиқар, имкони борича кўзга кўринмасликка ҳаракат қиларди. Ахир одамлар билиб қолишса, кўча-кўйда пучуқнинг боласи деб, ўғлини изза қилишлари мумкин-да. Табиблар онага чармдан бурун ясаб, қулоғига ип билан тортиб қўйган эдилар. Ўғлининг бурни эса аллақачон битиб, аслига келиб қолган эди.

Оналар ҳамиша эзгу орзу ҳаваслар билан яшайдилар. Мирзақулнинг онаси ҳам муносиб қиз қидириб бормаган маҳалласи, кирмаган уйи қолмади.

- Бекорга овора бўлаяпсиз, ойи - ўшқирди ўғли бир куни. - Қизлар ўша пучуқ хотинга келин бўламанми, деб унашмаяпти экан. Сиз бир-икки йил қорангизни кўрсатмай юринг, мен ўзим уйланиб оламан.

- Хўп болам, сен нима десанг, шу-да...

Она ўша изғиринли қиш тонгида худди қор остида қолгандек ғойиб бўлди.

Орадан яна икки қиш ўтди. Кунларнинг бирида Мирзақул уйининг дарвозаси оҳиста тақиллади. Бека жувон чиқиб қараса, сочлари қордек оппоқ, ўзи чўпдек озғин бир момо. Оғиз бурни рўмол билан ўралган, фақат мунис кўзларигина хира йилтирайди.

- Сизларга мабодо энага керакмасми? - сўради у бекадан.

- Сизни худо етказди бизга, холажон. Худди билгандек келибсиз.

- Хўжайинингиз нима дер эканлар?

- У киши савдо иши билан узоқ юртларга кетган. Келсалар, ўзингга ҳамроҳ, ўғлимга энага топибсан, деб қайтанга хурсанд бўладилар.

Сафардан қайтган ўғил онасини дарров таниди.

- Ҳа-а, сизмисиз?

- Менман, ўша муштипар онангман. Қаерда бўлмайин, кўнглим, қулоғим сен томонда бўлди. Лекин хотиржам бўл болам, келинга ўзимни танитганим йўқ.

Ойни этак билан ёпиб бўлмайди. Она ўзини бу хонадонга етти ёт бегона қилиб кўрсатишга ҳарчанд уринмасин, қўни-қўшнилар уни таниб қолдилар. Чор атрофга дув-дув гап тарқалиб кетди:

- Мирзақул ўғли учун ёллаган хизматкор момо ўзининг бурунсиз онаси экан.

Буни эшитган келин алам ўтида қоврилиб эрига деди:- Ё сиз бу хонадондан гумдон бўлинг, ё мен бош олиб кетай. Худо кўрсатмасин, болам отасига ўхшаб тошбағир бўлиб ўсса, шўрим қурийди!

Воқеадан хабардор бўлган ҳамқишлоқлар йиғилиб, ўғилни исканжага олдилар:

- Онани ҳам шунчалик хўрлайдими, сут кўр қилгур, бетовфиқ! Йўқол қишлоқдан!

Шу можаро устига жони ҳалқумида она етиб келди-ю, ўғлига қалқон бўлди:

- Ҳой яхшилар. Азбаройи худо кечиринглар уни, бола-да ҳали ёш, адашди. Болагинам, одамлардан кечирим сўра, тавба қилдим, де.

Мирзақул йиғлаб юборибди. Ўзини онасининг оёғи остига отибди:

- Узримни қабул қилинг, ойи. Итлик қилдим...

М.АБДУКАРИМОВ

Миркомил Мадраҳимов (ўнгда) ҳалол меҳнат туфайли обрў-эътибор қозонган фидойилардан бири. Кўп йиллик меҳнат фаолияти давомида лаёқатли шогирдлар тайёрлади. Уларга касбкордан, одамийликдан сабоқ берди. Айни кунларда Жалолқудуқ туманида техника ихлосмандларининг сонини кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда.

Суратда: ёшлар мураббийси М.Мадраҳимов ҳамкасби М.Носиров билан шогирдлари тайёрлаган эҳтиёт қисмни кўздан кечиришмоқда.

Ҳар тўғрида

Швейцариялик соатсоз Фреди Зюсе жаҳонда энг митти соат яратишга муваффақ бўлди. 150 қисмдан иборат бу соатнинг оғирлиги атиги 1,6 грамм, қобиғининг баландлиги 9,9 миллиметр, капгири бир сонияда уч марта тебранади.

* * *

Реклама китобларида таъкидланишича, токиоликларнинг қўл соати тақиб юришга эҳтиёж қолмади. Гап шундаки, Япония пойтахти Токиода яна бир осмонўпар бино қад ростлади. Борйўғи ўттиз қаватли бўлган бу бинонинг олд томони айланасини 28 метрли соат безаб турибди.

Японияликларнинг фикрича, у жаҳонда энг катта кўча соатидир.

* * *

Африкада антиқа танлов ўтказилди. Сувга чўкмайдиган ҳайвонлар орасида жайра биринчи ўринни эгаллади. Қизиғи шундаки, жайранинг игналари ҳаво билан тўлдирилган экан. Териси қалин ҳайвонлар ўртасида Нил бегемотига тенг келадигани топилмади.

Ҳатто, фил ҳам учинчи ўринда қолди. Жирафа эса энг гунг ҳайвон деб тан олинди. У умуман товуш чиқармас экан.

* * *

Англиянинг Оркней оролларида улкан тегирмон қурилди. Парракларининг узунлиги 60 метрдан иборат бўлган бу тегирмоннинг трубиналари 3 меговат электр энергия ишлаб чиқаради. Бу дунёда энг арзон электр токидир.

* * *

Руминиядаги кемасозлик заводида улкан танкер сувга туширилди. У 150 минг тонна юк кўтара олади. Танкернинг ташқи кўриниши ҳақиқатдан ҳам баҳайбат. Узунлиги 304 метр, кенглиги 46 метр ва баландлиги 22,5 метр.

А.АЛИЕВ тайёрлади.

ТАНЛОВ БОШЛАНДИ

Фарғона вилояти шаҳар ва туманларида хусусий тадбиркорлик, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш, илғор иш тажрибаларини оммалаштириш ва маҳсулот рекламасини ташкил этиш мақсадида тадбиркор ва ишбилармонларнинг «Ташаббус-98» танлови бошланди.

Танловнинг шаҳар ва туман босқичларида ғолиб чиққан энг моҳир тадбиркор ва ишбилармонлар, уста ҳунарманд ва фермерлар унинг вилоят босқичида қатнашадилар. Мутлоқ ғолибни етти юз минг сўм мукофот кутмоқда.

Шоирга бағишланган кўргазма

Андижон вилоят адабиёт ва санъат музейида ғазалнавис шоир Восит Саъдулло ҳаёти ва ижодини ўзида мужассам этган кўргазма ташкил этилди. Шоир таваллудининг 85 йиллигига бағишланган ушбу кўргазмада унинг турли йилларда чоп этилган асарлари, у ҳақидаги китоблар, монографиялар, эсдаликлар, альбомлар намойиш этилмоқда.

ЎзА.

Маҳалланг отанг, онанг

Ватан маҳалладан, маҳалла эса оиладан бошланади, деган нақл бежиз айтилмаган.

Қумқўрғон туманидаги «Дўстлик» маҳалласини сурхондарёликлар фахр билан «воҳада ягона» дейишади. Бугунги кунда ушбу маҳаллада 19 миллат вакиллари истиқомат қилади. 840 оилада жам бўлган маҳалла фуқароларининг бир ота-онанинг фарзандларидек аҳил, тинч-тотув турмуш кечиришлари кўп жиҳатдан оқсоқолга боғликдир. Қарийб 8 йилдан бери «Дўстлик» маҳалла фуқаролар йиғинига раислик қилиб келаётган Бозорбой Ҳакимов маҳалла аҳлининг фаровон турмуши, ижтимоий ҳимояси йўлида ёниб яшаётган инсонлардандир. Раиснинг ғамхўрлигидан кўнгли тўлган фуқаролар ҳам қандай бўлмасин унга ҳар томонлама кўмак беришга ҳаракат қиладилар.

СУРХОНДА ЯГОНА

Бирор киши зарурат юзасидан маҳалла идорасига кирадиган бўлса, раис уларнинг ҳар бирини самимият билан кутиб олиб, дилдан тушунишга, ишларини биткизиб беришга ҳаракат қилади.

Бугунги кунда маҳаллада 12 нафар боқувчисини йўқотган оила, 17 нафар ёлғиз қария, 5 нафар уруш қатнашчиси, 26 нафар Афғон уруши қатнашчиси, 74 нафар турли тоифадаги ногиронлар бор.

Маҳалла фуқаролар йиғинида уларнинг ҳар бирининг ҳолидан тез-тез хабар олиш, маънавий ва моддий кўмак бериш, руҳлантириш, кўнглини кўтариш, ижтимоий қўллаб-қувватлаш одат тусига кирган.

Айниқса, Республика Президентининг Фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари бўйича маҳаллада тарбиявий, ташкилий оммавий ишларни амалга оширишга алоҳида эътибор берилади.

Шунингдек, маданий ва маънавий тадбирлар, турли мавзудаги суҳбатлар «Қизил Ярим Ой» жамияти, «Маҳалла», «Соғлом авлод учун», «Экосан» жамғармалари, ҳамда тармоқ касаба уюшмаларининг туман қўмиталари билан ҳамкорликда ўтказиб келинмоқда. Булардан ташқари «Маҳалламиз - уйимиз», «Намунали оила» «Маҳалламиз қизлари», «Энг кўркам кўча», «Саранжом хонадон» каби кўрик-танловлар ўтказилиб, ғолиблар қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар.

Маҳалла аҳлининг ижтимоий ҳимоясига келсак, кам таъминланган 50 оиланинг ҳар бири йилнинг ҳар чорагида 5940 сўмдан моддий ёрдам олмоқда.

- Юртбошимиз томонидан жорий йилнинг «Аёллар йили» деб эълон қилиниши муносабати билан хайрли ишларни режалаштирдик, — дейди «Дўстлик» маҳалла фуқаролар йиғини хотин-қизлар қўмитасининг раиси Зебо Маллабоева. Шуни дилдан қувониб айтаманки, ўтган йили маҳалламиздаги биронта ҳам оилада ажрашиш ҳоллари бўлгани йўқ. Бу йил маҳаллада тикув цехини ташкил қилиб, хотин-қизларни иш билан банд қилиш ниятимиз бор.

Бундан ташқари биринчи фарзандлари туғилган оилаларга маҳалламизнинг ҳунарманди Комил Сафаров тайёрлаган бешикларни инъом этяпмиз.

- Маҳалламизнинг бозори, ўнлаб дўконлари аҳоли хизматида, - дея суҳбатга қўшилади пенсионер Бўрибой Мирзақулов. — Тўй-ҳашамларимиз ҳам маҳалла қўмитаси билан ҳамжиҳатликда ўтади. Ортиқча сарф-ҳаражатга, исрофгарчиликларга йўл қўйилмаяпти. Тантаналарга қўшиқчию созандалар ҳам ўзимиздан. Бунинг учун маҳаллага 1000 сўм тўланади, холос. Йиғилган пуллар эса ёрдамга муҳтож, кўп болали ва кам таъминланган оилаларнинг эҳтиёжлари учун сарфланади.

Рустам Давлат, «Ишонч» мухбири.

Касаба уюшмалари спорти

Бундан 10 йиллар муқаддам касаба уюшмалари тасарруфида «Меҳнат», «Буревестник», «Пахтакор», «Локомотив», «Спартак» сингари спорт жамиятлари бўларди. 1987 йилга келиб, кучлар бирлаштирилди. Вилоят касаба уюшмалари Кенгаши қошида кўнгилли жисмоний тарбия ва спорт жамияти ташкил этилди. Ташкилот йириклашгач, ўз-ўзидан имкониятлари ҳам кенгайди.

«ДЕПСИНИШ РАҚСИ»ДАН ШОҲСУПА ТОМОН

Бироқ нима бўлдию, маълум фурсат ўтгач, яхши ниятлар билан бошланган бу ишга эътибор сусайди. Бу бошбошдоқлик оқибати ўлароқ «Меҳнат» ва «Пахтакор» жисмоний тарбия ва спорт жамиятларининг бўлиниши билан яна илгаригидек тарқоқлик юзага келди. Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари спортчилари «Лочин» деб номланмиш янги жисмоний тарбия спорт жамиятини ташкил этдилар. Лекин бу бўлинишлар, табиийки, ўзини оқламади. «Лочин» борйўғи бир йил фаолият кўрсатди, холос. Молиявий аҳволи кун сайин ёмонлашиб борган «Пахтакор» жамияти эса 1996 йилга келиб «депсиниш рақси»га туша бошлади. «Меҳнат»нинг муваффақиятларидан кўра муаммолари кўпайиб кетди.

Хайриятки, 1997 йилнинг сентябр ойида вилоят касаба уюшмалари раҳбарияти барча жабҳаларда бўлгани каби жисмоний тарбия ва спорт жамиятлари ишида тўпланиб қолган, ечимини кутаётган масалаларни ҳал қилишга киришди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, ушбу масала вилоят касаба уюшмалари Кенгаши пленуми мажлисига олиб чиқилди. Мавжуд жамиятларни бирлаштириш ҳақида қарор қабул қилинди. Жисмоний тарбия ва спорт жамиятлари таъсис конференцияси ўтказилиб, ягона «Ўзбекистон» жисмоний тарбия ва спорт жамияти тузилди. Бугунги кунда ушбу жамиятга вилоят касаба уюшмалари кенгаши раиси Азизбек Содиқов раҳбарлик қилмоқда.

— Халқимизда «бирлашган ўзар, бирлашмаган тўзар» деган ажойиб мақол бор. Бу ҳикматнинг нақадар тўғрилигини тасарруфимиздаги спорт жамиятларининг қисқа вақт ичида эришган муваффақиятлари исботлаб турибди, - дейди раис. Бир мисол: ўтган йилнинг 18-24 май кунлари Самарқандда бўлиб ўтган «Универсиада-98» финал спартакиадасида фаол қатнашган вакилларимиз умумжамоа ҳисобида фахрли учинчи ўринни қўлга киритдилар. Андижон давлат университетининг Алфия Мустафоева, Жасур Исомиддинов, Гуля Аблямитова, Олег Пак сингари талабаларидан ташкил топган жамоа енгил атлетикачилар беллашувида ғолиблик шоҳсупасига кўтарилдилар.

Республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси совғини учун ўтказилган спорт мусобақаларида ҳам муваффақият қозонилди. Андижон шаҳар «Телеком» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятининг волейболчи қизлари ҳамда «Тожметал» ҳиссадорлик жамиятининг баскетболчи йигитлари вилоят ва Фарғона водийси биринчиликларида муваффақиятли қатнашиб республика мусобақаларида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Хусусан, «Тожметал» жамоаси ҳозирда республика олий лигасида иштирок этаётганлиги бизни ғоят қувонтирмоқда.

Бугун Андижон спорти нафақат мамлакатда, балки жаҳон миқёсида ҳам ўз ўрни ва салоҳиятига эга. Довруғ таратган спортчиларимизнинг жуда кўпчилиги касаба уюшмалари жисмоний тарбия ва спорт жамияти аъзолари эканлиги алоҳида таҳсинга лойиқ.

Ўзбекистонда 1998 йилнинг энг яхши спортчилари деб топилган андижонлик спортчилар Муҳаммадқодир Абдуллаев (бокс), Татьяна Левина (эшкак эшиш), Феруза Тофурова (катта теннис) ҳамда Севара Хабибуллаева (қўл кучи)лар айнан жамиятимиз тасарруфидаги болалар ва ўсмирлар спорт мактабларида тарбия топишган.

Ҳа, бугун «Ўзбекистон» жисмоний тарбия ва спорт жамиятининг вилоятда ўз ўрни бор. Унинг муваффақиятларини бугун кўпчилик эътироф этмоқда. Республикамиз мустақиллигининг 8 йиллиги шарафига вилоят касаба уюшма ташкилотларида бошланган спартакиаданинг юксак уюшқоқлик билан ўтаётганлигини ҳам алоҳида таъкидлаш лозим.

Шу билан бирга жамият ҳаётидаги камчилик ва муаммолардан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Муаммоларнинг энг каттаси - маблағ тақчиллиги. Жамият тасарруфидаги спорт мактабларида сабоқ олиб, эндигина катта аренага чиққан спортчиларни «йўқотиш» сабаблари ҳам мана шунда. Спортчиларни ҳам тушуниш керак. Уларнинг ҳам бола-чақаси, тирикчилиги бор. Меҳнатга яраша ҳақ тўлаган ташкилот билан ишлаш ҳаётий зарурат ахир.

Лекин, бизнингча, ҳамма нарсани тақчилликка йўйиб, осмонга қараб ўтираверии ҳам яхшимас. Қолаверса, касаба уюшмалари фақат спорт шуҳрати учун эмас, балки оммавийлиги учун интиладиган ташкилот. Дарвоқе, мамлакатимизда соғлом авлод учун кураш борар экан, буни спортсиз тасаввур этиш қийин. Спортнинг оммавийлигига эришиш, истеъдодли спортчиларни тайёрлаш, бу соғлом авлод, соғлом муҳит, соғлом миллат, соғлом мамлакат деган сўз ҳамдир. Спортнинг оммавийлигига фақат пул билан эришилмайди. Корхоналарда ишлаб чиқариш гимнастикасини йўлга қўйиш, ёхуд жойларда ишловчиларнинг, талабаларнинг лоақал волейбол ва футбол ўйнашлари учун шароит яратиб бериш катта маблағ талаб қиладиган иш эмас. Айтайлик, чекка бир қишлоқ, маҳаллада ўзаро футбол, волейбол мусобақаларини ташкил этиш учун ҳашаматли ўйингоҳ бўлиши шартми? Шахмат, шашка, қўл кучи, оғир атлетика, енгил атлетика сингари спорт турлари учун махсус спорт залларининг ҳожати йўқ. Бундай мусобақаларни гузарларда ҳам ўтказса бўладику! Мактаб ҳовлилари, футбол майдончалари-чи? Тадбиркорлик билан иш юритилса, ҳамма нарсанинг имконияти топилади.

Бугун вилоятда бевосита касаба уюшмалари спорти билан 60 мингдан ортиқ киши шуғулланаяпти. Бу эса вилоят халқ хўжалиги жабҳаларида ишчиларнинг атиги 15 фоизини ташкил этади, холос. Кўриниб турибдики, ҳали жамият олдида жиддий муаммолар турибди. Қийинчиликларни оқилона енгиб, қатъий ишонч билан ҳаракат қилинса, эришилган ютуқлар янада мустаҳкамланиб, «Ўзбекистон» касаба уюшмалари жисмоний тарбия ва спорт жамияти, мавқеи янада ортади; Андижон спорти, бу демакки, Ўзбекистон спорти шуҳрат пиллапояларидан дадил одимлайверади.

Шукрулло НЕЪМАТОВ, Муҳаммаджон АБДУКАРИМОВ, Андижон вилояти.

Медаллар билан қайтишди

Жанубий Кореяда тўртинчи қишки Осиё ўйинлари ниҳоясига етди. Унда 23 мамлакатдан энг кучли тоғ чанғичилари ва фигурали учиш усталари иштирок этди.

Бу ўйинларда ўзбекистонлик Татьяна Малинина муваффақиятли иштирок этиб, якка фигурали учишда олтин медални қўлга киритди. Спортнинг шу турида Роман Скорняков кумуш медалга сазовор бўлди.

Ўзбекистонлик Евгений Свиридов билан Наталья Пономарева муз устида жуфт бўлиб рақс тушишда бронза медалини қўлга киритди.

Ака-сингил Ўрумбоевлар - Комил ва Элмира тоғ чанғичилари мусобақасида 7-ва 8- ўринларни эгаллади.

Умумкоманда ҳисобида ўзбекистонликлар бешинчи ўринни эгалладилар.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши жамоаси Ўз КУФК капитал қурилиш бошқармаси бошлиғи Ҳамид Турсуновга волидаи муҳтарамаси **Собира ая Муҳаммадхон қизи**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси қўмита аъзоси Собитов Тўлқин Ҳамидовичга волидаи муҳтарамасининг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ишонч» газетаси жамоаси «Қишлоқ ҳаёти» газетаси Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи С. Сайдалиевга синглиси **Дилором САЙДАЛИЕВА**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Тасвирий ойина» - ҳаёт кўзгуси

Республика «Тасвирий ойина» ижодий уюшмаси Бадиий кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Унда уюшманинг вилоятлар, туман ва шаҳарлар бўлимлари раҳбарлари, тегишли идора ва ташкилот вакиллари, оммавий ахборот воситалари ходимлари қатнашди.

Сўзга чиққанлар «Тасвирий ойина» ижодий уюшмаси қисқа муддатда маданий-маърифий, маънавий-аҳлоқий, таълим-тарбиявий масалалар борасида талайгина тарғибот ишларини амалга оширганлигини таъкидладилар. Айниқса, Тошкент шаҳри кўчаларининг деярли ҳар бирида «Тасвирий ойина» деворлари ташкил қилинди ва уларда ижтимоий-сиёсий ҳаётимиздаги муҳим воқеалар акс эттирилди. Бундай кўргазмали лавҳалар аҳоли, айниқса ёшлар тарбиясида муҳим аҳамиятга эгадир.

Йиғилишда уюшма фаолиятини янада яхшилаш вазифалари белгилаб олинди.

Бош муҳаррир: Мирғиёс ҚАЮМОВ

ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

Бош муҳаррир қабулхонаси-56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари-56-52-89
Масъул котиб - 56-52-78
БЎЛИМЛАР:
Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт-56-82-79. Ахборот ва спорт-56-87-63. Маънавият ва маданият - 56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш - 56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ -56-85--66.
ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Жиззахда - 3-83-01. Наманганда - 6-22-10. Самарқандда - 35-64-24. Фарғонада - 24-58-43. Урганчда - 6-03-40. Қаршида- 5-19-11. Қумқўрғонда - 54-3-58.

Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» (собиқ «Правда Востока») кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи; 133; 134
Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Босишга топшириш вақти – 21.00
Топширилди 22.00

Буюртма Г— 0113. Нусхаси — 17.395.

123456